

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem v právní věci

žalobkyně: **G. N. O.**
státní příslušností X
zastoupená JUDr. Matějem Šedivým, advokátem
sídlem Václavské náměstí 21, Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad Štolou 3, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 11. 2024, č. j. OAM-714/ZA-ZA11-K03-2024,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo rozhodnuto, že je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), a řízení bylo z tohoto důvodu podle § 25 písm. i) téhož zákona zastaveno.

2. Rozhodnutí žalovaného žalobkyně pokládá za nepřezkoumatelné, neboť se nijak nezaobírá možností udělení humanitárního azylu, potažmo doplňkové ochrany. Nikterak neposuzuje bezpečnostní situaci v domovském státě žalobkyně a neobsahuje podklady k tvrzeným obavám žalobkyně stran nebezpečnosti pobytu v domovském státě. Z odůvodnění rozhodnutí nevyplývá, co si žalovaný myslí o důvodech obav žalobkyně, absentuje komparace s odůvodněním první žádosti. Za hlavní nedostatek odůvodnění napadeného rozhodnutí považuje žalobkyně tu skutečnost, že žalovaný nerekapituloval její výpověď učiněnou v posledním správním řízení, a došel k závěru o její nevhodnosti, aniž by konkrétně popsal, jaké obavy vůbec prezentovala. O udělení mezinárodní ochrany žádá z bezpečnostních důvodů, kdy by v případě návratu do vlasti čelila pronásledování ze strany armády, protože se nachází v bezvýchodné situaci, neboť nedisponuje prostředky umožňujícími návrat do domovského státu, a nemá tam ani vytvořeno žádné zázemí. Žalobkyně navrhl, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno a věc vrácena žalovanému k dalšímu řízení.
3. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby, žalobní argumentace není způsobilá zpochybnit jeho důvodnost. Napadené rozhodnutí považuje za zákonné, přezkoumatelné, vycházející z dostatečně zjištěného stavu věci a respektující ustálenou judikaturu. Důvody pro podání opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany v ČR jsou naprosto totožné s těmi, které žalobkyně uváděla v předchozí žádosti, tj. strach z návratu do vlasti, kde nemá žádné zázemí, rodinu, ani příbuzné, jakož i obecně špatná bezpečnostní situace. Žalovaný neshledal důvody pro opakované meritorní posuzování žádosti žalobkyně o mezinárodní ochranu ve vztahu k jí uvedeným důvodům, neboť neuvedla žádnou novou skutečnost ve smyslu zákona o azylu, která by odůvodňovala opětovné vedení správního řízení.
4. Z obsahu správního spisu vyplynuly následující podstatné skutečnosti pro rozhodnutí ve věci samé:
5. Dne 10. 4. 2021 žalobkyně poprvé požádala o udělení mezinárodní ochrany z důvodu absence jakéhokoliv zázemí a špatné bezpečnostní situace ve své vlasti, přičemž poukázala, že v roce 1997 byla ve státě Delta velká krize, při které přišla o rodiče a byl vypálen její dům, od 11 let se stala bezdomovkyní. Později ji našla a vychovávala neznámá žena, za kterou odjela v roce 2016 do ČR, jelikož zde tato žena pracovala až do roku 2017, kdy se vrátila do Nigérie. Žalobkyně si v ČR našla přítele a do vlasti se nevrátila. Od přítele následně odešla, neboť měl problémy s drogami a byl jí vydán výjezdní příkaz. V Nigérii dochází k útokům a únosům, navíc tam žalobkyně nikoho nemá a byla by nucena žít na ulici, v důsledku čehož by spáchala sebevraždu. Rozhodnutím žalovaného ze dne 29. 10. 2021, č. j. OAM-233/ZA-ZA11-K03-2021 nebyla žalobkyni udělena mezinárodní ochrana, neboť dle žalovaného žalobkyni nehrozí azylově relevantní pronásledování ani vážná újma. Žaloba proti tomuto rozhodnutí byla zamítnuta rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 16. 8. 2023, č. j. 16 Az 39/2021-21, z důvodu účelovosti žádosti za účelem legalizace pobytu, přičemž *účelem azylového řízení není zajistit pobytové oprávnění, ale poskytnout ochranu ve zcela výjimečných případech. Z žádných dostupných informací nelze usuzovat, že by žalobkyně měla být návratem do země původu bezprostředně ohrožena.* Kasační stížnost byla následně odmítnuta usnesením Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Azs 308/2023–29, dle kterého *žalobkyní tvrzené utrpení v době jejího dětství nemůže bez dalšího založit právo na udělení mezinárodní ochrany po několika desetiletích. Nezlehčuje závažnost žalobkyní popsaného traumatu, nelze však odhlédnout od faktu, že se jedná o události starší než dvacet let, kdy žalobkyně nedoložila ani netvrdila přetrvávající potíže, které by ji azylově relevantním způsobem ovlivňovaly.*

6. Dne 27. 5. 2024 podala žalobkyně novou žádost o mezinárodní ochranu. O politiku se nezajímá, je svobodná, bezdětná, zdravá. Do ČR přicestovala naposledy v roce 2016, ale již od roku 2014 zde byla na návštěvě. Jako důvod opakované žádosti o mezinárodní ochranu tvrdila incident z roku 1997, o kterém hovořila i v první žádosti, přičemž nedošlo ke změně její situace a má obavy z návratu do vlasti kvůli hledání její osoby ze strany vojáků či policistů. Pohovor nebyl s žalobkyní proveden, jelikož uvedla, že její důvody jsou totožné, jako v minulé žádosti, na její situaci se nic nezměnilo. Nového pohovoru se ani nijak nedomáhala, ani neuvedla, že by od právní moci předchozího rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany došlo k novým skutečnostem nebo zjištěním, které nebyly bez jejího zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení.
7. Žalovaný jako podklad pro napadené rozhodnutí použil výpovědi žalobkyně a informace, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Nigérii. Konkrétně vycházel z Informace MZV ČR č. j. 120773-6/2024-MZV/LPTP z 9. 9. 2024: Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, Návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí, Informace OAMP z 14. 6. 2024: Bezpečnost a politická situace v zemi, Informace OAMP z 29. 8. 2024: Boko Haram, Zprávy MZV USA o dodržování lidských práv za rok 2023, z 22. 4. 2024. Z Informace MZV ČR č. j. 120773-6/2024-MZV/LPTP z 9. 9. 2024: Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, Návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí se podává, že občané Nigérie se mohou bez potíží vrátit do země původu a ze Zprávy MZV USA o dodržování lidských práv za rok 2023, z 22. 4. 2024 vyplývá, že nigerijská ústava garantuje možnost repatriace. Žádné nebezpečí ve smyslu zákona o azylu jim tam nehrozí. Stále nelze považovat bezpečnostní situaci v Nigérii za bezproblémovou, avšak zcela jistě nejsou ohroženy životy civilních osob na celém území, jak bylo prokázáno v předchozím řízení. Žalobkyní uvedené nové skutečnosti, a to obavy, že bude v Nigérii hledána vojáky či policií, neshledal žalovaný podloženými, neboť žalobkyně odešla z vlasti zcela legálně a dobrovolně v roce 2016. Takovéto skutečnosti nemohou být tvrzeny v důsledku změny situace v Nigérii, důvodů odchodu z vlasti, ani jí prezentovaných problémů, které tam měla mít, ani důvodů, pro něž by měla mít obavy z návratu do země, tím méně pak svědčící o jejím možném pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, nebo že jí hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu. Na podkladě informací o zemi původu zjistil, že v Nigérii nedošlo od doby posuzování předchozí žádosti, případně od skončení řízení na příslušném soudě, ani k žádné změně, která by mohla představovat novou skutečnost dle § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, neboť by svědčila o důvodech dle § 12 či § 14a téhož zákona. Neshledal tak důvody pro opakované meritorní posouzení žádosti a řízení zastavil. Dle § 10a odst. 2 zákona o azylu je-li žádost nepřijatelná, neposuzuje se, zda žadatel splňuje důvody pro udělení azylu či doplňkové ochrany.
8. Městský soud v Praze přezkoumal dle § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení v mezích žalobkyní uplatněných žalobních bodů a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
9. Soud vyšel v dané věci z následujících právních předpisů:

10. Podle § 10a odst. 1 zákona o azylu „[ž]ádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřipustná, (...) e) podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou ministerstvo posoudilo jako nepřipustnou podle § 11a odst. 1.“
11. Podle § 11a odst. 1 zákona o azylu podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, ministerstvo nejprve posoudí přípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a to, zda uvedl nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které a) nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a b) svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu brozí vážná újma podle § 14a.
12. Podle § 25 písm. i) zákona o azylu řízení se zastaví, jestliže je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná.
13. K tomu, aby se správní orgán mohl věcně zabývat opakovanou žádostí žadatele o udělení mezinárodní ochrany je zapotřebí existence nových tvrzení a skutečností, která mají dostatečnou kvalitu a přidanou hodnotu oproti předchozí žádosti. Z tohoto předpokladu vychází relevantní judikatura Nejvyššího správního soudu, který v rozsudku ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009-65, dospěl k závěru, že: „Hlavním smyslem a účelem možnosti podat opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit hmotněprávní postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího pravomocně ukončeného řízení. Při opakovaném podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je proto nutno důsledně dbát na splnění těchto podmínek, které mají na straně jedné garantovat určitou přidanou hodnotu této nové žádosti, jenž může vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí, a na straně druhé zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí.“ V tomto rozsudku dále uvedl, že „zpravidla se přitom může jednat o takové skutečnosti, ke kterým došlo během času a jako takové lze připomenout zejména změnu situace v zemi původu nebo změnu poměrů ve vztahu k osobě žadatele, např. udělení azylu matce nezletilé žadatelky, jejíž žádost již byla pravomocně zamítnuta; k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 11. 2008, č. j. 9 Azs 14/2008-57.“ Zdůraznil současně, že věcné projednání opakované žádosti je výjimkou, „kterou je třeba vykládat restriktivně tak, aby byl respektován jeden ze základních principů rozhodování ve veřejném právu, a sice princip právní jistoty, jehož výrazem je i překážka věci pravomocně rozhodnuté.“ K tomu obdobně též rozsudek NSS ze dne 27. 6. 2019, č. j. 6 Azs 15/2019-27.
14. Rovněž lze poukázat na rozsudek ze dne 8. 9. 2011, č. j. 7 Azs 28/2011-74, ve kterém NSS zdůraznil, že „bylo-li řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany zastaveno pro nepřipustnost podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, zkoumá správní soud pouze to, zda byly dány podmínky pro zastavení řízení. Důvody uváděné žadateli se zabývá pouze z toho hlediska, zda jim mohly být známy v době první žádosti, a zda je tedy mohli uvést, či zda jim v tom nebránily objektivní důvody, zpravidla spočívající v tom, že o těchto důvodech vůbec nevěděli nebo je nemohli z objektivních či legitimních subjektivních příčin uvést.“
15. Institut opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany není určen ke skutkovému doplňování či upřesňování předchozí žádosti. Jeho účelem je postihnout situace, kdy se objeví nové skutečnosti mající schopnost ovlivnit postavení žadatele, zpravidla vzniklé v důsledku plynutí času, přičemž tyto skutečnosti nebyl schopen tvrdit bez vlastního zavinění v rámci předchozího řízení. Za takové lze označit např. změnu situace v zemi původu nebo změnu poměrů u osoby žadatele.

16. K věcnému posouzení opakované žádosti o mezinárodní ochranu (v situaci, kdy o předešlé žádosti již bylo vydáno pravomocné rozhodnutí) lze přistoupit pouze za splnění přítomnosti nových azylově relevantních důvodů. Žalobkyně v novém řízení o udělení mezinárodní ochrany výslovně odkázala na dříve uplatněné důvody pro udělení mezinárodní ochrany, kdy dne 31. 5. 2024 uvedla: „jde o incident z roku 1997, o kterém jsem vám zde minule vyprávěla. Ten můj problém stále trvá. Má teta mě tehdy zachránila. Má situace se nijak nezměnila, bojím se, že budu hledána vojáky nebo policisty.“ Jde tedy o zcela identické důvody, které byly již uplatněny v předchozí žádosti. Shodně konstatoval i žalovaný, aniž by byl povinen nad rámec jím provedeného konstatování obsahu první žádosti povinen citovat nebo popsat obsah druhé žádosti. Postačilo konstatování žalovaného, že se jednalo o identické důvody. Tvzení žaloby o odlišné povaze uplatněných důvodů pro udělení mezinárodní ochrany je v rozporu s obsahem správního spisu. Zároveň ani žaloba neobsahuje nová azylově relevantní tvrzení. Jelikož žalobkyně odkázala na *skutečnosti nebo zjištění, které byly předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení*, jedná se o nepřipustnou opakovanou žádost dle § 11a odst. 1 zákona o azylu, proto nebyl žalovaný oprávněn posuzovat věcně znovu identické azylové důvody žalobkyně, tedy ani zda byly naplněny předpoklady pro udělení pro udělení azylu (tedy i humanitárního) nebo doplňkové ochrany (§ 10a odst. 2 zákona o azylu). Zároveň se však žalovaný zabýval případnou změnou poměrů v zemi původu, zda v zemi původu nedošlo k podstatné změně situace. Žalovaný v řízení znovu shromáždil informace o zemi původu, přičemž dle data jejich vypracování nelze a priori konstatovat, že by se jednalo o informace neaktuální. Na jejich základě shledal, že k podstatné změně situace nedošlo. Žalobkyně svou námitku ohledně bezpečnosti nijak blíže nekonkretizovala, tedy ani soud se k ní již nemůže blíže vyjádřit, lze tak mít, že situace se v zemi nezměnila od posouzení předchozí žádosti. Soud připomíná, že v oblasti azylového řízení existují dvě základní povinnosti žadatele, a to břemeno tvrzení a břemeno důkazní. Žadatele tíží břemeno tvrzení, tudíž má povinnost vylíčit správnímu orgánu věrohodně a úplně všechny skutečnosti, na jejichž základě svou žádost podává, přičemž to platí i v případě opakované žádosti. Jak již Nejvyšší správní soud vyslovil ve svém rozsudku ze dne 7. 12. 2005, č. j. 4Azs 151/2005–86: „*Zatímco důkazní břemeno může v některých případech nést i správní orgán, povinnost tvrzení leží vždy na žadateli o azyl. Představa, že by správní orgán sám zjišťoval pronásledování či potenciální ohrožení žadatele o azyl v zemi jeho původu, je zcela nereálná. Žadatel sám nejlépe ví, z jakých důvodů svou zemi původu opustil, zda byl pronásledován a z jakých důvodů. V průběhu řízení o udělení azylu musí žadatel uvést veškeré relevantní důvody, na základě kterých poté správní orgán jeho žádost posoudí.*“ Námitka nepřezkoumatelnosti proto není důvodná, žalovaný se zabýval rozhodnými okolnostmi se zřetelem k předchozímu řízení.
17. Podle rozsudku NSS ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009-65, „*[u]stanovení § 10a písm. e) zákona o azylu představuje jistý filtr, jehož prostřednictvím je možné propustit do dalšího opakovaného řízení o udělení mezinárodní ochrany již jednou rozhodnutou věc. Jedná se přitom o výjimku, kterou je třeba vykládat restriktivně tak, aby byl respektován jeden ze základních principů rozhodování ve veřejném právu, a sice princip právní jistoty, jehož výrazem je i překážka věci pravomocně rozhodnuté, tzv. res iudicata, resp. v daném případě res administrata.*“ Tímto způsobem žalovaný postupoval i v projednávaném případě. Žádost v souladu se zákonem o azylu neposuzoval meritorně, pouze ověřil, zda nenastaly v řízení nové skutečnosti, a dospěl k negativnímu závěru, proto řízení zastavil, aniž se zabýval žádostí meritorně. V tomto směru je omezen i přezkum soudem, který posuzuje pouze, zda nenastaly nové azylově relevantní důvody, které by jedině mohly způsobit opětovné věcné posouzení případu.

18. Žalobkyně ihned po předchozím neúspěchu v soudním řízení znovu požádala o mezinárodní ochranu s cílem získání pobytového oprávnění, aniž by uvedla nové skutečnosti. Jde o zjevné zneužití institutu mezinárodní ochrany a obcházení podmínek pobytu cizinců na území ČR podle zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR.
19. S ohledem na shora uvedené soud nenalezl žalobou tvrzené deficity napadeného rozhodnutí, ani postupu žalovaného. Žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav a přihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, své rozhodnutí odůvodnil.
20. Soud z důvodů shora uvedených žalobu zamítl jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
21. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 25. března 2025

Mgr. Kamil Tojner, v. r.
Soudce